

Jak vězeň svědomí Assange dostal od Země svobody nabídku, která se nedá odmítnout. Svět Tomáše Koloce

KL krajskelisty.cz/kralovehradecky-kraj/31389-jak-vezen-svedomi-assange-dostal-od-zeme-svobody-nabidku-ktera-seneda-odmitnout-svet-tomase-koloce.htm

Tomáš Koloc

komentář 27.06.2024

Foto: Jaroslav Svoboda

Popisek: „Julian Assange jako symbol Svobody slova, o němž Lenka Procházková napsala, že jako novodobý Prométheus ukradl bohům oheň. Doufejme, že ho nyní současná administrativa USA (poté, co ho 14 let držela pod zámekem) nevyužije také jako symbol sebe sama - coby quasi Země svobody... P. S. I tuto koláž vytvořil grafik se symbolickým příjmením: Jaroslav Svoboda"

Vězeň svědomí a „Navalnyj západu“ Julian Assange po 14 letech nesvobody v Británii (z nichž 7 let strávil v hrůzných podmínkách azylu po útěku na ekvádorskou ambasádu v Londýně a dalších 5 v britském vězení bez konečného soudního verdiktu) udělal na začátku tohoto týdne dohodu s USA, načež byl posazen na letadlo na tichomořské souostroví Severní Mariany, patřící USA, kde přiznal svou vinu, a americký soud ho propustil. Včera v 11:30 našeho času pak přistál v rodné Austrálii.

Připomeňme si Assangeův případ. Julian Assange (nar. 1971) je zakladatel internetového serveru WikiLeaks (WikiÚniky), který se specializuje na shromažďování a vydávání tajných informací, jež svědčí o porušování mezinárodního práva vládami současných států a jejich propojení s mezinárodními korporacemi. K nejvýznamnějším zprávám, které prostřednictvím WikiLeaks pronikly do světa, patří informace o mučení a zabíjení civilistů během války, kterou proti vůli Rady bezpečnosti OSN vedli George Bush mladší a Barack Obama v

Iráku, zprávy o rozsahu čistek v tureckém státním aparátu po puči proti prezidentu Erdoğanovi v roce 2016, a zveřejnění informací o hromadném sledování ruských občanů vlastní (Putinovou) vládou zpravodajským systémem SORM.

Psali jsme

Erdogan využívá zajatce z Islámského státu k vraždění Kurdů, kteří je porazili. Svět Tomáše Koloce

---

Největší zuřivost za mořem ale vyvolal balíček, týkající se kontaktů, praktik i afér americké rozvědky, který byl dostupný každému jejímu příslušníkovi. Jeden z nich, vojín Bradley Manning, předal v roce 2010 více než 90 tisíc těchto tajných informací (k nimž se – ano, je to tak! – ve vnitřní paměti amerických ozbrojených složek mohl dostat i vojín...) WikiLeaks, s tím, že server je postupně začne zveřejňovat. Ve chvíli, kdy se tak stalo, zejména americká (tehdy ji vedl nositel Nobelovy ceny míru Barack Obama!) administrativa se začala chovat jako radikální islám, který nad viníky vyhlásil rituální fatvu.

Bradley Manning byl po prozrazení případu v USA odsouzen na 35 let vězení a po 7 letech s poškozenou psychikou (během věznění mj. požádal o změnu identity, což psychologové v těchto souvislostech pokládají za následek traumatu) propuštěn díky milosti prezidenta Obamy. Třetí z trojlístku, pracovník CIA, Američan Edward Snowden, který v roce 2013 předal v Hongkongu tajné informace o praktikách svého chleboďárce, během letu z Hongkongu do Ekvádoru uvízl v

Rusku, kde americká administrativa během jeho letu do jižní Ameriky zrušila platnost jeho pasu, čímž mu fakticky vybrala zemi azylu: Snowden žije už jedenáctý rok pod cizí identitou v Ruské federaci.

Australan Julian Assange byl za pár dní zatčen v Londýně pod záminkou „sexuálního deliktu ve Švédsku“, propuštěn na kauci, a léta 2012 až 2019 strávil v úkrytu na ekvádorském velvyslanectví v Londýně, kde celé měsíce spal na tamním záchodku. Přes usnesení komise Rady OSN pro lidská práva, že je v Británii zadržován v rozporu s mezinárodním právem, byl v rámci dohody Ekvádoru s Británií po sedmi letech opět zatčen a přemístěn do britského vězení.

Tito tři muži, kteří neudělali nic jiného, než že zveřejnili přestupky vlád proti Listině základních práv a svobod, se stali nejstíhanějšími zločinci světa a hon na ně probíhal padni komu padni. Například v roce 2013 při návratu z moskevské konference zemí, vyvážejících plyn (!), zpět do sídelního města La Paz byl dokonce kvůli podezření, že ve svém letadle Snowdena pašuje, i nejvyšší představitel suverénního státu, bolívijský prezident Evo Morales, donucen pod tlakem Obamovy administrativy neplánovaně přistát ve Vídni, aby tam došlo k nedobrovolnému prohledání jeho letadla – protože poslušné vlády Francie, Itálie, Španělska a Portugalska operativně odmítly vládnímu letounu povolit jinak běžnou (protože zeměpisně logickou) leteckou trajektorii přes své území. Řada západních médií se nad tím tehdy příliš nepozastavila – rozhodně ne tolik, jako když tento kousek napodobil běloruský prezident Lukašenko, který v roce 2021 svými vojenskými stíhačkami donutil k přistání let Atény-Vilnius s nepohodlným opozičním novinářem Ramanem Pratasevičem – ačkoli v tomto případě (na rozdíl od případu bolívijského prezidenta) nešlo o porušení diplomatických práv hlavy státu...

Psali jsme

Kdo donutil USA zachovat se hůř než Hitlerovo Německo... Whistle není fízl. **Svět Tomáše Koloce**

Proti Assangeově uvěznění před pěti lety a proti několika britským prohlášením o jeho vydání mimo jiné protestovala řada stran-členů pirátského hnutí jejichž základní ideou je právo na volnou dostupnost informací. Čeští pirátští politici (zaměstnaní jinou agendou, jako oslavy výročí přijetí do NATO nebo deinstalace sochy maršála Koněva) neprotestovali buď vůbec, nebo se k formálnímu protestu odhodlali po několika týdnech, kdy už bouře západních pirátů a dalších skutečně demokratických stran utichly, protože splnily svůj účel.

Naštěstí takoví nejsou všichni. V symbolické rovině se kompetentním a osobnostem s prestiží podařilo prosadit nominaci Snowdena a Manninga na Nobelovu cenu míru, a v praxi se díky čestným lékařům, kteří upozorňovali na vězeňské poměry Bradleyho Manninga, a nezávislým médiím, které jim daly svůj hlas, podařilo nejprve zmírnit jeho trest, a posléze dosáhnout milosti. Obě tyto skupiny měly zásadní vliv i na propuštění Juliana Assange.

Na jeho věznění a propuštění se ale ukázaly věci, které by neměly být přehlédnuty, protože svědčí o nedemokratičnosti dnešního zacházení s lidmi, kteří nedělají nic jiného, než že poctivě plní své poslání investigativního novináře zveřejňovat vše, co by se veřejnost ve svém vlastním zájmu dozvědět měla:

- První procesní nestandardností, respektive protiprávností, bylo už to, že Assange byl zatčen za delikt spáchaný ve Švédsku, jehož stíhání švédská prokuratura následně uzavřela – ale Assange byl už ponechán v Británii „na řetízku“, ačkoli:

- Británie sama ho z žádného zločinu, který by ji k takovému postupu opravňoval, neobviňovala, ale vše probíhalo jen na přání Spojených států amerických.

- Po útěku Assange na ekvádorské velvyslanectví následovalo nestydaté mezinárodně-politické vydírání Ekvádoru, aby dal od Assange ruce pryč, což se nakonec stalo.

- I konečné konkrétní obvinění Assange (k němuž se americká prokuratura dopracovala až po 14 letech) ze „spiknutí s cílem získat a zveřejnit utajované informace o americké národní obraně“ je absurdní hned z několika důvodů. Jednak Assange, který není americkým státním občanem, nemůže fakticky být stíhán za zločin spáchaný proti vnitřním pravidlům USA, navíc spáchaný mimo území USA. Sám Assange sice připustil, že je vinen, ale švejkovsky podotkl, že „se domníval, že jeho aktivity chrání první dodatek americké ústavy, který garantuje svobodu slova“...

Zákonně je tomu přesně tak, ale fakticky tak, že kdo má globální moc, má i pravdu. Může na druhé straně Zeměkoule stíhat člověka za to, co se mu nehodí a tlačit ho ke zdi. A tady se dostáváme k důvodům toho, proč se Julian Assange vůbec přiznal:

Vy, kdo jste viděli seriál Jiřího Stránského Zdivočelá země, se jistě pamatujete, jak hlavní hrdina Tonda Maděra dostal v 50. letech už po několika letech v lágru možnost požádat o milost aby byl za ten jeden podpis, rovný přiznání, propuštěn ještě ten den. On to ale neudělal – protože nic nespáchal, a trval na tom! Stejně se zachoval hlavní hrdina filmu Kadára a Klose Obžalovaný (1964), prvního díla opatrně

reflektujícího procesy 50. let. To byli ale hrdinové filmoví! Reálně bylo a je takových případů naprosté minimum – což je lidsky velmi pochopitelné. I mě kdysi jistý „orgán vyšší moci“ vydíral, že když neodvolám pravdu, kterou jsem o něm veřejně přestřel, dostihnou mě kruté následky. Vydržel jsem jen jednu bezesnou noc...

Psali jsme

Jak mě proti českým demokratickým institucím (ne)postavili Rusové. Svět Tomáše Koloce

---

I Julian Assange se (jak jsem zmínil, více méně ve švejkovských intencích: „Domníval jsem se, že moje aktivity chrání první dodatek americké ústavy, který garantuje svobodu slova...“) podvolil. Pro sebe i pro žalující moc(nost) nejspíš na poslední chvíli – protože, jak jsem zmínil, podle dobrozdání lékařů je Assange těžce nemocný a žalující strana se důvodně mohla obávat, že v těžkých podmínkách nejtěžšího britského vězení (kterému, jak už víme, předcházel klaustrofobní exil na ekvádorském velvyslanectví v Londýně, kde neměl přístup ke stravě úměrné svému stavu a mj. musel měsíce spát na záchodě) dopadne jeho kauza mezinárodní ostudou a prstem namířeným na USA. Tak jako se to stalo Rusku po smrti jeho uvězněného kritika Alexeje Navalného a Ukrajině (přes veškerou mediální snahu zamést případ pod koberec) po smrti žurnalisty kritického zase ke kyjevské vládě – Gonzala Liry!

Psali jsme

Co zabilo Navalného v Rusku a Liru na Ukrajině? Totéž, co právě zabíjí i Assange... Svět Tomáše Koloce

---

Nad propuštěním Juliana Assange se všichni radujeme – ale bohužel jsou i tací, kteří v něm vidí důkaz větší demokratičnosti a morální převahy západního světa. Ne tak Assangeova manželka a matka jeho dvou dětí, švédsko-španělská právnička Stella Assange, která před pár dny v souvislosti s manželovou kauzou řekla:

„Největší hrozbou je kultura cenzury, která se vyvinula, ve které jsme teď hluboce zakořeněni, a kvůli které musíte najednou vysvětlovat, proč byste neměli být cenzurováni. A nikoli naopak. Byla stvořena nová realita se svým vlastním druhem logiky ospravedlňující cenzuru, my jsme do této reality plně ponořeni a neexistuje dostatečný odpor.“

Přes nebezpečí, které je viditelné každému, kdo by chtěl zkusit to, co Assange, Manning a Snowden, vstávají noví bojovníci, například skupina Panama Papers, jež se sice už nezdá být tak nestranná jako WikiLeaks, na druhou stranu byla dostatečně nestranná na to, že novinářům předala důkazy o účtech, které si v daňových rájích otevřeli jak milenka ruského prezidenta Vladimira Putina a matka jeho dcery Světlana Krivonogich, tak ukrajinský prezident Volodymyr Zelenskyj.

Ačkoli právo na svobodu slova je stále ukotveno v Listině základních práv a svobod, která je součástí ústavy většiny světových států, realita a logika dneška je taková, jak ji nastiňuje Stella Assange – a s takovou

my, kdo právo na svobodu slova aplikujeme, můžeme kdykoli skončit jako Assange, Navalnyj nebo Lira.

Ve filmu Toman (2018) je zaznamenán autentický výrok velitele Státní bezpečnosti Bedřicha Pokorného na schůzce vedení KSČ v roce 1946: „Protivníkem jsou naši političtí odpůrci, jejichž aktivita je hodnocena nikoli jako projev politické opozice, nýbrž jako nebezpečí srovnatelné s útokem ozbrojených sil jiného státu.“ Nemohu si pomoci, ale když jsem včera četl rozhovor s novým vládním koordinátorem pro strategickou komunikaci, boj s dezinformacemi a proti cizímu vlivu plukovníkem Otakarem Foltýnem pro Aktuálně.cz, jehož titulek začíná „Kdo mě viní z cenzury, kolaboruje s Ruskem“ a porovnal jsem si to se současnými soudními kauzami některých svých novinářských kolegů (ba i učitelky Marty Bednářové, která se provinila jen tím, že dle svých nejlepších vědomostí a schopnost vykládala na ZŠ dějepis), nemohl jsem si nevzpomenout jak na onen výrok z roku 1946, tak na výše uvedenou definici Stelly Assange. Ženy, která byla posledních 14 let bez manžela a její děti bez otce.

Psali jsme

Pochybovat zakázáno. Komentář Štěpána Chába

Už ve svém posledním textu jsem nabídl dvě varianty závěrečného motta, z nichž si čtenář může vybrat. Nyní je nabízím též:

-„Hledej pravdu, slyš pravdu, uč se pravdě, miluj pravdu, braň pravdu až do smrti, neboť pravda tě vysvobodí.“ (Jan Hus)

-„Lidé bděte, neblbněte, všichni se sem nevejdete.“ (nápis na zdi vazební věznice v Ruzyni)

(Psáno 26. června, v den 56. výročí přijetí zákona 84/1968 Sbírky, kterým byla poprvé v 1500leté historii českého národa zrušena cenzura.)

Zdroje: Seznam.cz, Novinky.cz, Echo24.cz, Reuters.com, Wikipedia

Tomáš Koloc se narodil v roce 1977 na pomezí Čech a Moravy a těmto zemím je věrný. Studoval český jazyk a společenské vědy, poté se mírně rozhlédl po světě a postupně (ať jako redaktor či jako příspěvateľ) pracoval v téměř všech českých psaných médiích (včetně těch „prestížních“), ale i v několika nakladatelstvích a Českém rozhlase. Následně z mainstreamových médií odešel, živil se manuálními profesemi a studoval sociální práci, aby se mohl věnovat potřebným. Po celou tu dobu ale spolupracoval s nezávislými médii – deset let (2004 – 2014) byl členem redakčního kruhu Britských listů, a od ročníku 2009/2010 pomáhal zakládat první (a dosud jediný) český nezávislý družstevní list www.kulturni-noviny.cz, v němž působí dodnes a z něhož nyní sdílí v Krajských listech své texty. Kdyby na Zemi bylo vše jako v nebesích, zabýval by se jen milovanou literaturou, focením a grafikou – ale jak celý český národ ví z filmu *Yesničko má středisková*: Když je někdo jedinej, kdo něco může udělat, tak to holt udělat musí...

Vložil: [Tomáš Koloc](#)

Chcete přispět autorovi?

1653184163/0800

